
Arkivkode:

FU-sak: 09/12

Sak nr.:

Møte: 27.03.12

Kriterier for etablering av forskerskoler ved UiB

Bakgrunn

Opprettelse av forskerskoler ved UiB – både UiB interne og nasjonale forskerskoler – skjer via godkjennelsesprosedyrer ved fakultetene som «eier» forskerskolen. Prosessen før etablering og godkjenning varierer fra fakultet til fakultet. Instituttet /instituttene som administrerer forskerskolene vil spille en viktig rolle i etablering av forskerskoler, siden det er i de faglige miljøene forskerskolene er forankret.

Arbeidsgruppen som har kartlagt og evaluert forskerskoleordningen ved UiB har påpekt at etableringsprosessen og godkjenningsprosedyrer er avhengig av hvilken type forskerskole en ønsker å etablere. Forskerskolene ved UiB representerer et bredt spekter av fagdisipliner, og det er ønskelig å bevare mangfoldet disse representerer. Det er likevel ønskelig å etablere faste prosedyrer og rammer for forskerskolene, hvordan de organiseres og hvilke felles kriterier som legges til grunn for godkjenning og etablering.

Forskningsutvalget behandlet Arbeidsgruppens rapport i møte 9. november 2011 (FU-sak 32/11) og gjorde følgende vedtak:

1. Forskningsutvalget slutter seg til Arbeidsgruppens anbefalinger.
2. Et felles sett av kriterier for opprettelse av forskerskoler utarbeides i samsvar med høringsuttalelsene.
3. Forskningsadministrativ avdeling utarbeider i samarbeid med fakultetene en konkretisering av minstekrav med vekt på finansiering og rapportering.

Dette notatet er en oppfølging av vedtakets pkt. 2, om felles sett av kriterier for opprettelse av forsker, med vekt på struktur og kvalitet som felles nøkkelord for alle forskerskolene ved UiB.

Struktur

Fakultetene godkjenner forslåtte forskerskoler fra institutter, en gruppe institutter eller tverrfakultære initiativ. De nasjonale forskerskolene vil som oftest ha definerte rammer for opprettelse av forskerskoler. UiB definerer en felles ramme som alle fakultetene følger ved opprettelse av forskerskoler. Det vil være opp til det enkelte fakultet å sette detaljrammer for de ulike forskerskolene, men det er nødvendig å

definere følgende rammer for hva en forskerskole skal inneholde dersom en skal vurdere opprettelse:

1. Minimum antall kandidater som deltar i forskerskolen.
2. Minimum antall veiledere og forelesere.
3. Program for forskerskolen skal foreligge. Programmet skal inneholde:
  - Kursplan
  - Undervisningsplan
  - Definerede workshops og samlinger
4. Forskerskolen skal ha en definert tidshorison og avtale om fordeling av ansvar i de tilfeller der det er flere forskergrupper, institutter og fakulteter involvert. Dette vil også ha betydninger for finansieringsplanen for forskerskolen.
5. Rammer for finansiering og oppbygging må defineres av de respektive fakultet. Forskerskolene vil ha som utgangspunkt at en organiserer allerede tilgjengelige ressurser ved institutter og fakulteter på en optimal måte. Opprettelse av en forskerskole vil i utgangspunktet ikke bety at en tilfører institutt og fakultet større faglig kompetanse i form av økte ressurser, men at organiseringen i seg selv vil gi en merverdi. Merknader som følge av etablering av en forskerskole vil være kostnader forbundet med Workshops og samlinger samt eventuelle eksterne foredragsholdere.
  - Budsjett lages for kort sikt (1 år)
  - Mellomlang sikt (3-4 år)
  - Bruk av interne ressurser defineres
6. Fakultetene må definere forskerskolene som satsningsområder og øremerke midler dersom dette er innenfor fakultets strategiske prioriteringer.
7. Ved etablering av en forskerskole må det avklares ulike forhold rundt ansvar. Dette gjelder både finansielt, organisatorisk og faglig ansvar:
  - Klart definert leder og ledelse for forskerskolen
  - Hvem er "eier" av forskerskolen, og hvordan skal oppgaver og finansiering organiseres.

Kvalitet

Alle forskerskoler bør ha sammenbindende tematikk som ramme, evt sub-temaer som bygger opp under et felles hovedtema. Forskerskolene er en unik mulighet til å samle felles faglig spisskompetanse og bringe denne videre til et bredere utvalg av kandidater enn i enkeltgrupper og fagmiljøer. Gjennom etablering av forskerskoler vil en oppnå:

1. Styrket læringsmiljø som overordnet mål.
2. Økt samarbeid mellom ulike forskergrupper og enkeltforskere innenfor institutt, fakultet og UiB, noe som sekundært vil øke kvaliteten på vitenskapelig arbeid og nettverksbygging ved UiB.
3. Skape et dynamisk faglig og sosialt fellesskap. Mange av PhD-kandidatene som ikke er tilknyttet til en forskerskole jobber tett opp mot forskergrupper eller enkeltforskere. Etablering av en forskerskole vil skape et sosialt fellesskap og en arena for faglig kompetanseutveksling og diskusjon. Et faglig og sosialt fellesskap er

med på å danne grunnlaget for fremtidige nettverk – som en ramme for økt forskningssamarbeid og økt kvalitet for forskning ved UiB.

4. Forskerskolen skal gi merverdi – noe i tillegg til enkeltkursene som tilbys hver for seg.
5. Bruk av forumet for forskerskoleledere som møteplass for videreutvikling av forskerskolene.
6. Flerfaglig samarbeid. Organisering av ressurser inn i forskerskoler er ment å gi en merverdi uavhengig om det er en smal faglig forskerskole innenfor et institutt eller om det er en interfakultær/nasjonal forskerskole.

Saken legges med dette frem for utvalget til drøfting og orientering.